

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1364/2006/EY,**tehty 6 päivänä syyskuuta 2006,****Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta sekä päätöksen 96/391/EY ja päätöksen N:o 1229/2003/EY kumoamisesta**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 156 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettua menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan laajuisia energiaverkkoja koskevien suuntaviivojen vahvistamisesta 26 päivänä kesäkuuta 2003 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1229/2003/EY ⁽³⁾ tekemisen jälkeen on noussut esille tarve ottaa uudet jäsenvaltiot, liittymisneuvotteluja käyvät maat sekä ehdokasmaat täysimittaisesti mukaan näiden suuntaviivojen piiriin sekä mukauttaa niitä edelleen Euroopan unionin uuteen lähialuepolitiikkaan.
- (2) Euroopan laajuisien energiaverkostojen ensisijaiset tavoitteet perustuvat entistä avoimempien ja entistä enemmän kilpailuun perustuvien energian sisämarkkinoiden syntymiseen sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/54/EY ⁽⁴⁾ sekä maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/55/EY ⁽⁵⁾ täytäntöönpanon seurauksena. Nämä

ensisijaiset tavoitteet noudattavat Tukholmassa 23. ja 24. maaliskuuta 2001 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmiä energiemarkkinoiden toiminnalle tarpeellisen infrastruktuurin kehittämisestä. Erityisesti olisi pyrittävä saavuttamaan uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistä koskevan tavoitteen saavuttamiseen, millä edistetään kestävä kehityksen politiikkaa. Tämä tavoite olisi kuitenkin saavutettava häiritsemättä kohtuuttomasti markkinoiden normaalia tasapainoa. Myös yhteisön liikennepolitiikan tavoitteet ja erityisesti mahdollisuudet vähentää tieliikennettä putkia käyttämällä tulisi ottaa täysimääräisesti huomioon.

- (3) Tällä päätöksellä tuetaan etenemistä lähemmäksi Barcelonassa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa sovittua jäsenvaltioiden sähköverkostojen yhteenliittämisen tavoitetasoa, ja parannetaan näin verkostojen käyttövarmuutta ja yhtenäisyyttä sekä turvataan toimitusvarmuus ja sisämarkkinoiden moitteeton toiminta.
- (4) Energiainfrastruktuuria olisi pääsääntöisesti rakennettava ja pidettävä yllä markkinaperiaatteiden mukaisesti. Tämä vastaa myös energian sisämarkkinoiden toteuttamista ja kilpailulainsäädäntöä koskevia yhteisiä sääntöjä, joiden tavoitteena on avoimempien ja entistä enemmän kilpailuun perustuvien energiemarkkinoiden luominen. Tämän vuoksi rakentamiseen ja ylläpitoon olisi annettava yhteisön rahoitustukea ainoastaan erittäin poikkeuksellisissa tapauksissa, ja tällaisten poikkeusten olisi oltava asianmukaisesti perusteltuja.
- (5) Energiainfrastruktuuria olisi rakennettava ja ylläpidettävä siten, että mahdollistetaan energian sisämarkkinoiden tehokas toiminta ja otetaan asianmukaisesti huomioon olemassa olevat menettelyt niiden ihmisten kuulemiseksi, joita asia koskee, ja myös strategiset ja tarvittaessa yleispalveluun liittyvät perusteet ja julkishallinnon veloitteet.
- (6) Maakaasuverkostojen ja olefiiniverkostojen synergiapotentialin huomioon ottaen olefiinikaasuverkostojen kehittämiseen ja integrointiin olisi kiinnitettävä asianmukaista huomiota, jotta yhteisön teollisuuden olefiinikaasutarpeet voidaan täyttää.

⁽¹⁾ EUVL C 241, 28.9.2004, s. 17.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 7. kesäkuuta 2005 (EUVL C 124 E, 25.5.2006, s. 68), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 1. joulukuuta 2005 (EUVL C 80 E, 4.4.2006, s. 1), Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 4. huhtikuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 24. heinäkuuta 2006.

⁽³⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 11.

⁽⁴⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2004/85/EY (EUVL L 236, 7.7.2004, s. 10).

⁽⁵⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57.

- (7) Euroopan laajuisten energiaverkostojen prioriteetit perustuvat myös siihen, että Euroopan laajuisilla energia-verkoilla on entistä tärkeämpi asema, kun pyritään turvaamaan ja monipuolistamaan yhteisön energiansaanti, liittämään uusien jäsenvaltioiden, liittymisneuvotte-
teluja käyvien maiden sekä ehdokasmaiden energiaverkot yhteisön verkostoihin sekä varmistamaan energiaverkosto-
jen yhteen sovitettu toiminta yhteisössä ja sen naapuri-
maissa asianomaisten jäsenvaltioiden kuulemisen jälkeen. Yhteisön naapurimailla onkin olennaisen tärkeä asema yhteisön energiapolitiikassa. Ne toimittavat suuren osan yhteisön tarvitsemasta maakaasusta, ne ovat keskeisiä kumppaneita primaarienergian kauttakuljetuksissa yhteisöön ja niistä tulee vähitellen yhä tärkeämpiä tekijöitä yhteisön kaasun ja sähkön sisämarkkinoilla.
- (8) Euroopan laajuisiin energiaverkostoihin liittyvien hankkeiden joukosta olisi nostettava esiin ensisijaisia hankkeita, jotka ovat energian sisämarkkinoiden toiminnan tai energian toimitusvarmuuden kannalta erittäin tärkeitä. Lisäksi kaikkein tärkeimmät ensisijaiset hankkeet olisi tarvittaessa määrittävä Euroopan etua koskeviksi hankkeiksi ja niiden koordinoitua olisi tarvittaessa parannettava.
- (9) Tässä päätöksessä vaadittujen tietojen keräämisessä komission ja jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan hyödynnettävä Euroopan etua koskevista hankkeista jo saatavilla olevia tietoja päällekkäisyyksien välttämiseksi. Tällaisia tietoja saattaa jo olla saatavilla esimerkiksi Euroopan laajuisten verkkojen alaan liittyvän yhteisön rahoitustuen myöntämistä koskevista yleisistä säännöistä 18 päivänä syyskuuta 1995 annettuun neuvoston asetukseen (EY) N:o 2236/95⁽¹⁾, yhteisön muuhun lainsäädäntöön, jonka perusteella voidaan myöntää yhteisrahoitusta Euroopan laajuisia verkkoja koskeviin hankkeisiin, tällaisen lainsäädännön mukaisten yksittäisten hankkeiden hyväksymispäätöksiin sekä direktiiveihin 2003/54/EY ja 2003/55/EY liittyen.
- (10) Määrittäessä Euroopan laajuisten energiaverkostojen yhteydessä yhteistä etua koskevia hankkeita, olisi sovellettavan menettelyn varmistettava asetuksen (EY) N:o 2236/95 asianmukainen soveltaminen. Tässä menettelyssä olisi erotettava kaksi tasoa: ensiksi taso, jolla vahvistetaan rajallinen määrä tällaisten hankkeiden määrittämisessä käytettäviä arviointiperusteita, ja toiseksi taso, jolla annetaan yksittäisten hankkeiden yksityiskoh-
tainen kuvaus eli eritelvät.
- (11) Asetuksen (EY) N:o 2236/95 nojalla myönnettävässä rahoituksessa asianmukainen etusija olisi annettava Euroopan etua koskeviksi hankkeiksi määritetyille hankkeille. Kun jäsenvaltiot hakevat hankkeisiin rahoitusta muista yhteisön rahoitusvälineistä, niiden olisi kiinnitettävä erityistä huomiota hankkeisiin, jotka on määritetty Euroopan etua koskeviksi.
- (12) Useimpien Euroopan etua koskeviksi määritettyjen hankkeiden osalta merkittävänä toteutuneena tai mahdollisena viivästymisenä voidaan pitää viivästymistä, jonka odotetaan kestävän yhdestä kahteen vuoteen.
- (13) Koska hankkeiden eritelvät saattavat muuttua, ne voidaan antaa vain suuntaa antavina. Komissiolle olisi sen vuoksi annettava valtuudet saattaa ne ajan tasalle. Koska hankkeilla voi olla huomattavia poliittisia, taloudellisia ja ympäristövaikutuksia, on tärkeää löytää oikea tasapaino lainsäädännöllisen valvonnan sekä joustavuuden välillä määrittäessä, mitkä hankkeet voivat mahdollisesti saada yhteisön rahoitustukea.
- (14) Kun Euroopan etua koskevien hankkeiden, Euroopan etua koskevien hankkeiden osien tai Euroopan etua koskevien hankkeiden ryhmien toteutuksessa esiintyy ongelmia, eurooppalainen koordinaattori voisi toimia yhteyshenkilönä kannustamalla kaikkia osapuolia toimimaan yhteistyössä ja huolehtimalla asianmukaisesta valvonnasta, jonka avulla yhteisö pysyy ajan tasalla hankkeen edistymisestä. Eurooppalaisen koordinaattorin palveluja olisi voitava käyttää myös muihin hankkeisiin asianomaisten jäsenvaltioiden pyynnöstä.
- (15) Jäsenvaltioita olisi pyydyttävä sovittamaan yhteen tiettyjen hankkeiden, erityisesti rajat ylittävien hankkeiden tai rajat ylittävien hankeosuuksien, toteuttamista.
- (16) Euroopan laajuisten energiaverkostojen kehittämiseksi ja rakentamiseksi olisi luotava suotuisampi ympäristö pääasiassa kannustamalla verkostoista vastaavien elinten välistä teknistä yhteistyötä, helpottamalla verkostohankkeisiin sovellettavien lupamenettelyjen toteuttamista jäsenvaltioissa viivästymisten vähentämiseksi ja käyttämällä tarkoituksenmukaisella tavalla verkostohankkeita varten saatavilla olevia yhteisön rahastoja ja rahoitusvälineitä ja -ohjelmia. Yhteisön olisi tuettava jäsenvaltioita toimissa, joita ne toteuttavat tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- (17) Koska Euroopan laajuisille energiaverkoille osoitetut määrärahat on tarkoitettu lähinnä toteutettavuustutkimuksien rahoittamiseen, kyseisiä yhteenliitettyjä verkostoja — erityisesti alueiden välisiä verkostoja — voitaisiin tarvittaessa rahoittaa yhteisön rakennerahastoista, rahoitusohjelmista ja -välineistä.
- (18) Yhteistä etua koskevien hankkeiden, niiden eritelmien ja ensisijaisten hankkeiden, etenkin Euroopan etua koskevien, määrittämisellä ei saisi olla vaikutusta hankkeiden, suunnitelmien tai ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksiin.

(¹) EYVL L 228, 23.9.1995, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1159/2005 (EUVL L 191, 22.7.2005, s. 16).

- (19) Tämän päätöksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (20) Komission olisi laadittava määräajoin kertomus tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
- (21) Tämän päätöksen säännösten nojalla vaihdettavat tai komissiolle toimitettavat tiedot ovat todennäköisesti pääasiassa yritysten hallussa. Jäsenvaltioiden on tästä syystä mahdollisesti toimittava yhteistyössä yritysten kanssa saadakseen nämä tiedot.
- (22) Koska tämän päätöksen kohde ja soveltamisala ovat samat kuin toiminnan määrittämisestä suotuisamman kehitysympäristön luomiseksi Euroopan laajuisille energiaverkoille 28 päivänä maaliskuuta 1996 tehdystä neuvoston päätöksessä 96/391/EY⁽²⁾ ja päätöksessä N:o 1229/2003/EY, nämä kaksi päätöstä olisi kumottava,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä päätöksessä määritellään Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevien suuntaviivojen vahvistamista koskevan yhteisön toiminnan luonne ja laajuus. Siinä vahvistetaan joukko suuntaviivoja, jotka käsittävät yhteisön toiminnan tavoitteet, ensisijaiset kohteet sekä päälinjat Euroopan laajuisen energiaverkoston osalta. Näissä suuntaviivoissa määritetään Euroopan laajuisiin sähkö- ja kaasuverkostoihin kuuluvat yhteistä etua koskevat hankkeet ja ensisijaiset, myös Euroopan etua koskevat hankkeet.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä päätöstä sovelletaan

- 1) sähköverkostojen osalta:
- a) kaikkiin suurjännitelinjoihin, jakeluverkostoihin kuuluvia linjoja lukuun ottamatta, ja merenalaisiin yhteyksiin, jos tätä infrastruktuuria käytetään alueiden väliseen tai kansainväliseen energiansiirtoon tai yhteyteen;
- b) kaikkiin kyseisen järjestelmän moitteettoman toiminnan kannalta välttämättömiin laitteisiin tai laitoksiin, myös suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmiin;
- 2) kaasuverkostojen (joissa siirretään maakaasua tai olefiinikaasuja) osalta:
- a) suurpaineakaasuputkistoihin, jakeluverkostoihin kuuluvia putkistoja lukuun ottamatta, jotka mahdollistavat

yhteisön alueiden kaasun saannin sisäisistä tai ulkoisista lähteistä;

- b) edellä mainittuihin suurpaineakaasuputkistoihin yhteydessä oleviin maanalaisiin varastoihin;
- c) nesteytetyn maakaasun vastaanotto-, varastointi- ja kaasuttamislaitoksiin sekä kaasusäiliöaluksiin kapasiteetista riippuen;
- d) kaikkiin kyseisen järjestelmän moitteettoman toiminnan kannalta välttämättömiin laitteisiin tai laitoksiin, myös suojaus-, valvonta- ja ohjausjärjestelmiin.

3 artikla

Tavoitteet

Yhteisö edistää Euroopan laajuisen energiaverkoston yhteenliittämistä, yhteentoimivuutta ja kehittämistä sekä pääsyä näihin verkostoihin yhteisön voimassa olevan oikeuden mukaisesti, jotta voidaan

- a) edistää sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa ja kehittämistä yleensä sekä erityisesti energian sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa samalla kun edistetään energiavarojen järkipäristä tuotantoa, kuljetusta, jakelua ja käyttöä sekä uusiutuvien energiavarojen hyödyntämistä ja liittämistä verkostoon kuluttajien energiasta maksaman hinnan alentamiseksi ja energialähteiden monipuolistamiseksi;
- b) helpottaa yhteisön epäsuotuisien alueiden ja saarialueiden kehitystä sekä vähentää niiden eristyneisyyttä ja lujittaa siten taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta;
- c) parantaa energian toimitusvarmuutta esimerkiksi lujittamalla suhteita kolmansiin maihin energia-alalla kaikkien osapuolten yhteisen edun mukaisesti erityisesti energiaperuskirjasopimuksen ja yhteisön tekemien yhteistyösopimusten puitteissa;
- d) edistää kestävästä kehityksestä ja ympäristönsuojelusta myös ottamalla käyttöön uusiutuvia energialähteitä ja vähentämällä energian kuljetuksiin ja siirtoon liittyviä ympäristöriskejä.

4 artikla

Toiminnan painopisteet

Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevan yhteisön toiminnan painopisteiden on oltava yhteensopivia kestävä kehityksen kanssa, ja ne ovat seuraavat:

- 1) sekä sähkö- että kaasuverkostojen osalta:
- a) sopeutetaan ja kehitetään energiaverkostoja energian sisämarkkinoiden toimintaa tukeviksi ja ratkaistaan erityisesti pullonkauloja, varsinkin eri maiden välisiä, ylikuormitusta ja puuttuvia yhteyksiä koskevia ongelmia sekä otetaan huomioon sähkön ja maakaasun sisämarkkinoiden toiminnasta ja Euroopan unionin laajentumisesta aiheutuvat tarpeet;

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23, päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2006/512/EY (EUVL L 200, 22.7.2006, s. 11).

⁽²⁾ EYVL L 161, 29.6.1996, s. 154.

- b) perustetaan energiaverkostoja saarialueille, eristyksissä oleville sekä syrjäisille ja erittäin syrjäisille alueille edistämällä samalla energialähteiden monipuolistamista ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä samalla kun näitä verkostoja liitetään tarvittaessa yhteen;
- 2) sähköverkostojen osalta:
- a) mukautetaan ja kehitetään verkostoja uusiutuviin energialähteisiin perustuvan tuotannon verkostoon integroimisen tai liittämisen helpottamiseksi;
- b) varmistetaan yhteisön sähköverkostojen yhteentoimivuus liittymisneuvotteluja käyvien maiden ja jäsenehdokasvaltioiden sekä muiden Euroopan maiden ja Välimeren ja Mustanmeren alueen maiden verkostojen kanssa;
- 3) kaasuverkostojen osalta:
- a) kehitetään maakaasuverkostoja yhteisön maakaasun kulutustarpeiden täyttämiseksi ja sen kaasuvarustuksen järjestelmien valvomiseksi;
- b) varmistetaan yhteisön maakaasuverkostojen yhteentoimivuus liittymisneuvotteluja käyvien maiden ja jäsenehdokasvaltioiden sekä muiden Euroopan maiden, Välimeren, Mustanmeren ja Kaspianmeren alueen maiden sekä Lähi-idän ja Persianlahden alueen maiden verkostojen kanssa sekä maakaasun hankintalähteiden ja siirtoreittien monipuolistaminen.

5 artikla

Toimintalinjat

Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevan yhteisön toiminnan päälinjat ovat seuraavat:

- a) yhteistä etua koskevien hankkeiden ja ensisijaisten sekä Euroopan etua koskevien hankkeiden määrittäminen;
- b) suotuisamman ympäristön luominen energiaverkostojen kehittämiseksi.

6 artikla

Yhteistä etua koskevat hankkeet

1. Yhteistä etua koskevien hankkeiden määrittämisestä, muutoksista, eritelmistä ja ajan tasalle saattamista koskevista pyynnöistä tehdään päätös soveltaen seuraavia yleisiä arviointiperusteita:

- a) hankkeet kuuluvat 2 artiklan soveltamisalaan;
- b) hankkeet vastaavat 3 artiklassa määriteltyjä tavoitteita ja 4 artiklassa määriteltyjä painopisteitä;
- c) hankkeet näyttävät taloudellisesti toteuttamiskelpoisilta.

Taloudellisen toteuttamiskelpoisuuden arvioinnin on perustuttava kustannus-hyötyanalyysiin, jossa otetaan huomioon kaikki ne kustannukset ja hyödyt, myös keskipitkällä ja/tai pitkällä aikavälillä, jotka liittyvät ympäristönäkökohtiin, toimitusvarmuuteen sekä taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistämiseen. Yhteistä etua koskeviin hankkeisiin, jotka koskevat jonkin jäsenvaltion aluetta, tarvitaan kyseisen jäsenvaltion hyväksyntä.

2. Lisäarviointiperusteet yhteistä etua koskevien hankkeiden määrittämiseksi ovat liitteessä II. Muutoksista yhteistä etua koskevien hankkeiden määrittämisessä käytettäviin lisäarviointiperusteisiin, jotka ovat liitteessä II, päätetään perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

3. Asetuksessa (EY) N:o 2236/95 säädettyä yhteisön rahoitustukea voidaan myöntää ainoastaan niihin liitteessä III lueteltuihin hankkeisiin, jotka täyttävät 1 kohdassa säädetyt ja liitteessä II olevat arviointiperusteet.

4. Hankkeiden alustavat eritelmät, joihin sisältyy hankkeiden yksityiskohtainen kuvaus ja tarvittaessa maantieteellinen kuvaus, ovat liitteessä III. Nämä eritelmät saatetaan ajan tasalle 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Ajan tasalle saattamisen on oltava teknistä ja se on rajattava hankkeiden teknisiin muutoksiin, jonkin määritellyn linjauksen osan muuttamiseen tai hankkeen sijoituspaikan rajattuun mukauttamiseen.

5. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliseksi katsomansa toimenpiteet yhteistä etua koskevien hankkeiden toteuttamisen helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi sekä viivästyminen välttämiseksi ympäristöasioita koskevaa yhteisön lainsäädäntöä ja kansainvälisiä yleissopimuksia noudattaen etenkin silloin, kun on kyse Euroopan etua koskeviksi hankkeiksi määritetyistä hankkeista. Erityisesti tarvittavat lupamenettelyt on saatava nopeasti päätökseen.

6. Jos yhteistä etua koskevat hankkeet sijaitsevat osittain kolmansien maiden alueella, komissio voi tehdä ehdotuksia yhteisymmärryksessä asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa sekä, milloin se on asianmukaista, yhteisön ja kyseisten kolmansien maiden välisten sopimusten hallinnoinnin yhteydessä sekä siltä osin kuin on kyse energiaperuskirjasta tehdyn sopimuksen osapuolina olevista kolmansista maista, mainitun sopimuksen ja muiden monenvälisten sopimusten mukaisesti, jotta kyseiset kolmannet maat tunnustaisivat nämä hankkeet molemminpuolista etua koskeviksi hankkeiksi niiden toteuttamisen helpottamiseksi.

7 artikla

Ensisijaiset hankkeet

1. Edellä 6 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen yhteistä etua koskevien hankkeiden, jotka kuuluvat liitteessä I oleviin ensisijaisiin hankekokonaisuuksiin, ovat asetuksessa (EY) N:o 2236/95 säädettyä yhteisön rahoitustukea myönnettäessä ensisijaisia. Liitteen I muutoksista päätetään perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

2. Rajat ylittävien investointihankkeiden osalta jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset pitävät kansallisissa lupamenettelyissä arviointiperusteena sitä seikkaa, että kyseiset hankkeet lisäävät kahden tai useamman jäsenvaltion verkostojen yhteenliittämiskapasiteettia ja näin ollen parantavat energian toimitusvarmuutta Euroopan laajuisesti.

3. Asianomaiset jäsenvaltiot ja komissio pyrkivät kukin oman toimivaltansa rajoissa ja yhdessä vastuullisten yritysten kanssa edistämään ensisijaisten hankkeiden ja erityisesti rajat ylittävien hankkeiden toteuttamista.

4. Ensisijaisten hankkeiden on oltava kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia ja täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) niillä on oltava merkittävä vaikutus sisämarkkinoiden kilpailutoimintaan; ja/tai
- b) niiden on parannettava energian toimitusvarmuutta yhteisössä; ja/tai
- c) niillä on lisättävä uusiutuvien energialähteiden käyttöä.

8 artikla

Euroopan etua koskevat hankkeet

1. Edellä 7 artiklassa tarkoitetuissa ensisijaisissa hankekokoisuuksissa on joukko hankkeita, jotka ovat luonteeltaan rajat ylittäviä tai joilla on merkittävä vaikutus rajat ylittävään siirtokapasiteettiin, ja ne määritetään Euroopan etua koskeviksi hankkeiksi. Nämä hankkeet mainitaan liitteessä I.

2. Valittaessa neuvoston asetuksen (EY) N:o 2236/95 10 artiklan mukaisesti Euroopan laajuisiin verkkoihin osoitetuista määrärahoista rahoitettavia hankkeita, etusijalle on asetettava hankkeet, jotka on määritetty Euroopan etua koskeviksi hankkeiksi.

3. Valittaessa muista yhteisön yhteisrahoitusta tarjoavista rahastoista rahoitettavia hankkeita on etusijalle asetettava hankkeet, jotka on määritetty Euroopan etua koskeviksi hankkeiksi.

4. Jos jonkin Euroopan etua koskeviksi hankkeeksi määritetyn hankkeen käynnistäminen on viivästynyt tai näyttää viivästyvän merkittävästi, komissio voi kehottaa asianomaisia jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että viivästyksen syyt ilmoitetaan kolmen kuukauden kuluessa.

Kun on kyse Euroopan etua koskeviksi hankkeeksi määritetystä hankkeesta, jota varten on nimetty eurooppalainen koordinaattori, tämän on sisällytettävä viivästyksen syyt antamaansa kertomukseen.

5. Komissio tekee viiden vuoden kuluttua siitä, kun Euroopan etua koskeviksi hankkeeksi määritetty hanke tai jokin sen osa on saatu päätökseen, 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun komitean avustuksella arvioinnin kyseisen hankkeen tai hankkeen osan sosioekonomisista vaikutuksista sekä vaikutuksista ympäristöön, jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, alueelliseen yhteenkuuluvuuteen ja kestävään kehitykseen. Komissio tiedottaa 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle komitealle arvioinnin tuloksista.

6. Asianomaisten jäsenvaltioiden on kunkin Euroopan etua koskeviksi määritellyn hankkeen osalta toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla taataan, että

- asiaan vaikuttavien tietojen vaihto tapahtuu säännöllisesti, ja
- yhteisiä koordinaattorikokouksia järjestetään tarvittaessa.

Yhteiset koordinaattorikokoukset järjestetään ottamalla huomioon hankkeeseen liittyvät erityiset vaatimukset, kuten hankkeen kehitysvaihe sekä ennakoitujen tai jo koetut vaikeudet. Yhteisissä koordinaattorikokouksissa on käsiteltävä ennen kaikkea arviointia ja julkisia kuulemismenettelyjä. Jäsenvaltioiden, joita asia koskee, on varmistettava, että komissiolle tiedotetaan yhteisistä koordinaattorikokouksista ja tietojen vaihdosta.

9 artikla

Euroopan etua koskevien hankkeiden toteutus

1. Euroopan etua koskevat hankkeet on toteutettava joutuisasti.

Jäsenvaltioiden on viimeistään 12 päivänä huhtikuuta 2007 komission tätä tarkoitusta varten antaman aikatauluohjeiden pohjalta toimitettava komissiolle ajan tasalle saatettu ja ohjeellinen näitä hankkeita koskeva toteutusaikataulu, jossa annetaan yksityiskohtaiset tiedot, mikäli ne ovat saatavissa,

- a) hanketta koskevan lupamenettelyn ennakoitua etenemistä;
- b) toteutettavuus- ja suunnitteluvaiheen aikataulusta;
- c) hankkeen rakentamisesta; ja
- d) hankkeen käyttöönotosta.

2. Komissio antaa tiiviissä yhteistyössä 14 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun komitean kanssa joka toinen vuosi kertomuksen 1 kohdassa tarkoitettujen hankkeiden etenemisestä.

Niiden Euroopan etua koskevien hankkeiden osalta, joita varten on nimetty eurooppalainen koordinaattori, eurooppalaisen koordinaattorin antamat kertomukset korvaavat nämä joka toinen vuosi annettavat kertomukset.

10 artikla

Eurooppalainen koordinaattori

1. Kun Euroopan etua koskeviksi hankkeeksi määritetty hanke viivästyy merkittävästi tai sen toteuttamisessa esiintyy vaikeuksia, mukaan lukien tapaukset, joissa on mukana kolmansia maita, komissio voi yhteisymmärryksessä niiden jäsenvaltioiden kanssa, joita asia koskee, ja Euroopan parlamenttia kuultuaan nimetä eurooppalaisen koordinaattorin. Jäsenvaltiot voivat tarvittaessa myös pyytää, että komissio nimeää eurooppalaisen koordinaattorin muita Euroopan laajuisia energiaverkostoja koskevia hankkeita varten.

2. Eurooppalaisen koordinaattorin valintaperusteina käytetään erityisesti kokemusta yhteisön toimielimistä sekä tietämystä energiapolitiikasta, suurten hankkeiden rahoituksesta sekä niiden sosioekonomisesta ja ympäristökysymyksiin liittyvästä arvioinnista.

3. Eurooppalaisen koordinaattorin nimeämispäätöksessä yksilöidään, miten koordinaattorin on hoidettava tehtäviään.

4. Eurooppalainen koordinaattori

12 artikla

- a) edistää hankkeen eurooppalaista ulottuvuutta sekä hankkeeseen osallistuvien yritysten ja asianomaisten henkilöiden välistä rajat ylittävää vuoropuhelua;
- b) edistää asianomaisten henkilöiden kuulemista koskevien kansallisten menettelyjen koordinoimista; ja
- c) toimittaa komissiolle vuosittain kertomuksen sellaisen yhden tai useamman hankkeen edistymisestä, jota varten hänet on nimetty eurooppalaiseksi koordinaattoriksi, sekä vaikeuksista ja esteistä, jotka saattavat aiheuttaa merkittäviä viivästyksiä. Komissio toimittaa tämän kertomuksen jäsenvaltioille, joita asia koskee.
5. Jäsenvaltioiden, joita asia koskee, on toimittava yhteistyössä eurooppalaisen koordinaattorin kanssa hänen toteuttaessaan 4 kohdassa tarkoitettuja tehtäviään.
6. Komissio voi pyytää eurooppalaiselta koordinaattorilta lausuntoa käsitellessään hakemuksia, jotka koskevat yhteisön rahoitusta sellaisiin hankkeisiin tai hankeryhmiin, joita varten koordinaattori on nimetty.
7. Koordinaatio on suhteutettava hankkeen kustannuksiin tarpeettoman hallinnollisen taakan välttämiseksi.

11 artikla

Suotuisampi ympäristö

1. Suotuisamman ympäristön luomiseksi Euroopan laajuisten energiaverkkojen ja niiden yhteentoimivuuden kehittämiseksi yhteisö ottaa huomioon jäsenvaltioiden tämän tavoitteen mukaisesti toteuttamat toimenpiteet ja kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin toimenpiteisiin edistäen niitä siinä määrin kuin on tarpeen:
- a) Euroopan laajuisista energiaverkoista vastaavien yksikköjen välinen tekninen yhteistyö etenkin liitteessä II olevassa 1, 2 ja 7 kohdassa mainittujen yhteyksien moitteettoman toiminnan varmistamiseksi;
- b) Euroopan laajuisiin energiaverkostoihin liittyviä hankkeita koskevien lupamenettelyjen toteuttamisen helpottaminen viivästymisten vähentämiseksi, etenkin Euroopan etua koskevien hankkeiden osalta;
- c) yhteistä etua koskevien hankkeiden tukeminen näihin verkostoihin sovellettavista yhteisön rahastoista ja rahoitusvälineistä ja -ohjelmista.
2. Komissio tekee tiiviissä yhteistyössä asianomaisten jäsenvaltioiden kanssa kaikki tarpeelliset aloitteet 1 kohdassa mainittujen toimien yhteensovittamisen edistämiseksi.
3. Komissio päättää 1 kohdan a ja b alakohdassa mainittujen toimien toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

Vaikutukset kilpailuun

Hankkeiden tarkastelussa on otettava huomioon niiden vaikutukset kilpailuun ja energian toimitusvarmuuteen. Yksityisen rahoituksen tai asianosaisten taloudellisten toimijoiden järjestämän rahoituksen on oltava pääasiallinen rahoituslähde ja sitä edistetään. Markkinatoimijoiden välisiä kilpailun vääristymiä on vältettävä perustamissopimuksen määräysten mukaisesti.

13 artikla

Rajoitukset

1. Tällä päätöksellä ei ole vaikutusta jäsenvaltion tai yhteisön tekemiin taloudellisiin sitoumuksiin.
2. Tällä päätöksellä ei ole vaikutusta hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksiin eikä suunnitelmiin tai ohjelmiin, joissa määritellään kyseisiä hankkeita koskeva lupamenettely tulevaisuudessa. Jos ympäristövaikutusten arviointia on pyydetty asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti, tällaisen arvioinnin tulokset on otettava huomioon ennen kuin hankkeiden toteuttamisesta päätetään yhteisön asiaa koskevan lainsäädännön mukaisesti.

14 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.
- Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.
3. Komitea hyväksyy työjärjestyksensä.

15 artikla

Kertomus

Komissio laatii joka toinen vuosi tämän päätöksen täytäntöönpanosta kertomuksen, jonka se toimittaa Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle.

Kertomuksessa kiinnitetään huomiota liitteessä II olevassa 2, 4 ja 7 kohdassa mainittujen rajat ylittäviä yhteyksiä koskevien ensisijaisten hankkeiden toteuttamiseen ja siinä saavutettuun edistymiseen sekä niiden rahoitusta koskeviin yksityiskohtiin erityisesti yhteisön rahoitustuen osalta.

16 artikla

Kumoaminen

Kumotaan päätös 96/391/EY ja päätös N:o 1229/2003/EY.

17 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

18 artikla

Osoitus

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 6 päivänä syyskuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

P. LEHTOMÄKI

LIITE I

EUROOPAN LAAJUISET ENERGIAVERKOSTOT

Päätöksen 7 ja 8 artiklassa määritellyt ensisijaiset hankekokonaisuudet, myös Euroopan etua koskevien hankkeiden sijaintipaikat,

Jäljempänä olevassa luettelossa ovat kunkin ensisijaisen hankekokonaisuuden osalta toteutettavat ensisijaiset hankkeet, Euroopan etua koskevat hankkeet mukaan luettuina.

SÄHKÖVERKOSTOT

EL.1. Ranska — Belgia — Alankomaat — Saksa:

Sähköverkon vahvistaminen Benelux-maiden läpi kulkevien sähkövirtojen ylikuormituksen ratkaisemiseksi

Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:

Avelin (FR) — Avelgem (BE) -linja

Moulaine (FR) — Aubange (BE) -linja

EL.2. Ranskan, Itävallan, Slovenian ja Sveitsin vastaiset Italian raja-alueet:

Yhteenliittämiskapasiteetin lisääminen

Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:

Lienz (AT) — Cordignano (IT) -linja

Uusi yhteys Italian ja Slovenian välillä

Udine Ovest (IT) — Okroglo (SI) -linja

S. Fiorano (IT) — Nave (IT) — Gorlago (IT) -linja

Venezia Nord (IT) — Cordignano (IT) -linja

St. Peter (AT) — Tauern (AT) -linja

Südburgenland (AT) — Kainachtal (AT) -linja

Itävalta — Italia (Thaur-Brixen) -yhteys Brennerin rautatietunnelin kautta

EL.3. Ranska — Espanja — Portugali:

Yhteenliittämiskapasiteetin lisääminen näiden maiden välillä ja Iberian niemimaalla sekä runkoverkon kehittäminen saarialueilla

Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:

Sentmenat (ES) — Bescanó (ES) — Baixas (FR) -linja

Valdigem (PT) — Douro Internacional (PT) — Aldeadávila (ES) -linja ja "Douro Internacional"- laitos

EL.4. Kreikka — Balkanin maat — UCTE-verkosto:

Sähköinfrastruktuurin kehittäminen Kreikan liittämiseksi UCTE-verkostoon ja Kaakkois-Euroopan sähkömarkkinoiden kehittämisen mahdollistamiseksi

Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:

Filippi (EL) — Hamidabad (TR) -linja

EL.5. Yhdistynyt kuningaskunta — Manner-Eurooppa ja Pohjois-Eurooppa:

Yhteenliittämiskapasiteetin rakentaminen ja/tai lisääminen ja mahdollinen rannikon edustalla tuotettavan tuulienergian liittäminen

Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:

Merenalainen kaapeli Englannin (UK) ja Alankomaiden välillä

EL.6. Irlanti — Yhdistynyt kuningaskunta:

Yhteenliittämiskapasiteetin lisääminen ja mahdollinen rannikon edustalla tuotettavan tuulienergian liittäminen

Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:

Merenalainen kaapeli Irlannin ja Walesin (UK) välillä

- EL.7. Tanska — Saksa — Itämeren reuna-alueet (Baltic Ring, mukaan luettuina Norja — Ruotsi — Suomi — Tanska — Saksa — Puola — Baltian maat — Venäjä):
- Yhteenliittämiskapasiteetin lisääminen ja mahdollinen rannikon edustalla tuotettavan tuulienergian liittäminen
- Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:
- Kassø (DK) — Hampuri/Dollern (DE) -linja
- Hampuri/Krümmel (DE) — Schwerin (DE) -linja
- Kassø (DK) — Revsing (DK) — Tjele (DK) -linja
- Vester Hassing (DK) — Trige (DK) -linja
- Merenalainen kaapeli Skagerrak 4 Tanskan ja Norjan välillä
- Puola–Liettua-yhteys, sisältää Puolan sähköverkon ja PL–DE profiilin tarpeellisen vahvistamisen, jotta mahdollistettaisiin osallistuminen energian sisämarkkinoille
- Merenalainen kaapeli Suomi — Viro (Estlink)
- Merenalainen Fennoscan-kaapeli Suomen ja Ruotsin välillä
- Halle/Saale (DE) — Schweinfurt (DE)
- EL.8. Saksa — Puola — Tšekki — Slovakia — Itävalta — Unkari — Slovenia:
- Yhteenliittämiskapasiteetin lisääminen
- Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:
- Neuenhagen (DE) — Vierraden (DE) — Krajnik (PL) -linja
- Dürnröhr (AT) — Slavětice (CZ) -linja
- Uusi yhteys Saksan ja Puolan välillä
- Vel'ké Kapušany (SK) — Lemešany (SK) — Moldava (SK) — Sajóivánka (HU)
- Gabčíkovo (SK) — Vel'ký Ďur (SK)
- Stupava (SK) — Wienin (AT) kaakkoisosa-linja
- EL.9. Välimeren alueen jäsenvaltiot — Välimeren reuna-alueet (Mediterranean Electricity Ring):
- Yhteenliittämiskapasiteetin lisääminen Välimeren alueen jäsenvaltioiden sekä Marokon, Algerian, Tunisian, Libyan, Egyptin, Lähi-idän maiden ja Turkin välillä
- Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:
- Sähköyhteydet Tunisian ja Italian välillä

KAASUVERKOSTOT

- NG.1. Yhdistynyt kuningaskunta — pohjoinen Manner-Eurooppa, mukaan luettuina Alankomaat, Belgia, Tanska, Ruotsi ja Saksa — Puola — Liettua — Latvia — Viro — Suomi — Venäjä:
- Kaasujohto, jolla yhdistetään eräät Euroopan tärkeimmistä kaasuntoimituslähteistä, parannetaan verkostojen yhteentoimivuutta ja parannetaan toimitusvarmuutta, mukaan lukien Venäjältä EU:hun rannikon ulkopuolista reittiä sekä Venäjältä Puolaan ja Saksaan rannikkoreittiä kulkevat maakaasuputket, uusien putkien putkilinjojen rakentaminen ja kapasiteetin lisäys Saksan — Tanskan — Ruotsin verkostoissa ja näiden verkostojen välillä sekä Puolan — Tšekin — Slovakian — Saksan — Itävallan verkostoissa ja näiden verkostojen välillä.
- Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:
- Pohjois-Euroopan kaasujohto
- Jamal-Eurooppa-kaasujohto
- Maakaasujohto, joka yhdistää Tanskan, Saksan ja Ruotsin
- Siirtokapasiteetin vahvistaminen akselilla Saksa — Belgia — Yhdistynyt kuningaskunta
- NG.2. Algeria — Espanja — Italia — Ranska — pohjoinen Manner-Eurooppa:
- Uusien maakaasuputkien rakentaminen Algeriasta Espanjaan, Ranskaan ja Italiaan sekä kapasiteetin lisäys Espanjan, Italian ja Ranskan verkoissa ja näiden verkostojen välillä
- Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:
- Algeria — Tunisia — Italia -kaasujohto
- Algeria — Italia -kaasujohto, joka kulkee Sardinian ja Korsikan kautta ja josta on yhdysjohto Ranskaan
- Medgas-kaasujohto (Algeria — Espanja — Ranska — Manner-Eurooppa)

- NG.3. Kaspianmeren maat — Lähi-itä — Euroopan unioni:
Uudet maakaasujohdot uusilta kaasukentiltä Euroopan unioniin, mukaan luettuina Turkin ja Kreikan, Kreikan ja Italian, Turkin ja Itävallan sekä Turkin, Slovakian ja Itävallan (Länsi-Balkanin kautta kulkevat) väliset maakaasujohdot
Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:
Turkki — Kreikka — Italia -kaasujohto
Turkki–Itävalta-kaasuputki
- NG.4. Nesteytetyn maakaasun vastaanottoasemat Belgiassa, Ranskassa, Espanjassa, Portugalissa, Italiassa, Kreikassa, Kyproksessa ja Puolassa:
Toimituslähteiden ja verkon syöttökohtien monipuolistaminen, mukaan luettuna nesteytetyn maakaasun vastaanottoasemien yhteydet siirtoverkostoon
- NG.5. Maanalaiset maakaasuvarastot Espanjassa, Portugalissa, Ranskassa, Italiassa, Kreikassa ja Itämeren alueen maissa:
Kapasiteetin lisääminen Espanjassa, Ranskassa, Italiassa ja Itämeren alueen maissa sekä ensimmäisten varastojen rakentaminen Portugalissa, Kreikassa ja Liettuaassa
- NG.6. Välimeren alueen jäsenvaltiot — itäisen Välimeren kaasurengas:
Maakaasuputkien rakentaminen ja kapasiteetin lisääminen Välimeren alueen jäsenvaltioiden sekä Libyan, Egyptin, Jordanian, Syyrian ja Turkin välillä.
Tähän sisältyvät seuraavat Euroopan etua koskevat hankkeet:
Libya–Italia-kaasuputki
-

LIITE II

EUROOPAN LAAJUISET ENERGIAVERKOSTOT

Lisäperusteet 6 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen yhteistä etua koskevien hankkeiden määrittelyä varten

SÄHKÖVERKOSTOT

1. Sähköverkostojen kehittäminen saarialueilla, eristyneillä alueilla, syrjäseutualueilla ja erittäin syrjäisillä alueilla edistämällä samalla energialähteiden monipuolistamista ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä sekä tarvittaessa näiden alueiden sähköverkostojen liittäminen muihin verkostoihin:
  - Irlanti — Yhdistynyt kuningaskunta (Wales)
  - Kreikka (saaret)
  - Italia (Sardinia) — Ranska (Korsika) — Italia (manner)
  - Yhteydet saarialueilla, mukaan luettuina yhteydet mantereelle
  - Yhteydet Ranskan, Espanjan ja Portugalin erittäin syrjäisillä alueilla
2. Sellaisten sähköverkostoyhteyksien kehittäminen jäsenvaltioiden välillä, jotka ovat tarpeen sisämarkkinoiden toiminnan helpottamiseksi ja sähköverkostojen toiminnan luotettavuuden ja varmuuden varmistamiseksi:
  - Ranska — Belgia — Alankomaat — Saksa
  - Ranska — Saksa
  - Ranska — Italia
  - Ranska — Espanja
  - Portugali — Espanja
  - Suomi — Ruotsi
  - Suomi — Viro — Latvia — Liettua
  - Itävalta — Italia
  - Italia — Slovenia
  - Itävalta — Italia — Slovenia — Unkari
  - Saksa — Puola
  - Saksa — Puola — Tšekki — Itävalta — Slovakia — Unkari
  - Unkari — Slovakia
  - Unkari — Itävalta
  - Puola — Liettua
  - Irlanti — Yhdistynyt kuningaskunta (Pohjois-Irlanti)
  - Itävalta — Saksa — Slovenia — Unkari
  - Alankomaat — Yhdistynyt kuningaskunta
  - Saksa — Tanska — Ruotsi
  - Kreikka — Italia
  - Unkari — Slovenia
  - Malta — Italia
  - Suomi — Viro
  - Italia — Slovenia
3. Jäsenvaltioiden sisäisten verkostoyhteyksien kehittäminen, jos se on tarpeen jäsenvaltioiden välisten yhteenliitettyjen verkostojen käytön, sisämarkkinoiden toiminnan tai uusiutuvien energialähteiden verkostoon liittämisen kannalta:
  - Kaikki jäsenvaltiot

4. Sellaisten verkostoyhteyksien kehittäminen yhteisön ulkopuolisten maiden ja erityisesti unionin jäseniksi ehdolla olevien maiden kanssa, jotka parantavat osaltaan sähköverkostojen yhteentoimivuutta, luotettavuutta ja varmuutta tai Euroopan yhteisön sähkönsaantimahdollisuuksia:
- Saksa — Norja
  - Alankomaat — Norja
  - Ruotsi — Norja
  - Yhdistynyt kuningaskunta — Norja
  - Itämeren reuna-alueet (Baltic Electricity Ring): Saksa — Puola — Valko-Venäjä — Venäjä — Liettua — Latvia — Viro — Suomi — Ruotsi — Norja — Tanska
  - Norja — Ruotsi — Suomi — Venäjä
  - Välimeren reuna-alueet (Mediterranean Electricity Ring): Ranska — Espanja — Marokko — Algeria — Tunisia — Libya — Egypti — Lähi-idän maat — Turkki — Kreikka — Italia
  - Kreikka — Turkki
  - Italia — Sveitsi
  - Itävalta — Sveitsi
  - Unkari — Romania
  - Unkari — Serbia
  - Unkari — Kroatia
  - Italia — Tunisia
  - Kreikka — Balkanin maat
  - Espanja — Marokko
  - Espanja — Andorra — Ranska
  - EU — Balkanin maat — Valko-Venäjä — Venäjä — Ukraina
  - Mustanmeren reuna-alueet (Black Sea Electricity Ring): Venäjä — Ukraina — Romania — Bulgaria — Turkki — Georgia
  - Bulgaria — entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia/Kreikka — Albania — Italia tai Bulgaria — Kreikka — Italia
5. Toimet, joilla parannetaan yhteenliitettyjen sähköverkostojen toimintaa sisämarkkinoilla, ja erityisesti toimet, joilla pyritään määrittämään pullonkauloja ja puuttuvia yhteyksiä, kehittämään ratkaisuja ylikuormitusongelmaan sekä mukauttamaan sähköverkostoihin liittyviä ennustemenetelmiä ja verkostojen käyttömenetelmiä:
- Erityisesti sähköverkostojen rajat ylittävien pullonkaulojen ja puuttuvien yhteyksien määrittäminen.
  - Ratkaisujen kehittäminen sähkövirtojen hallintaan, jotta voidaan hoitaa sähköverkostojen ylikuormitusongelmat.
  - Sähköverkostoihin liittyvien ennustemenetelmien ja verkostojen käyttömenetelmien mukauttaminen sähkön sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja uusiutuvien energialähteiden merkittävän käyttöosuuden edellyttämällä tavalla.

KAASUVERKOSTOT

6. Maakaasun käyttöönotto uusilla alueilla, pääasiassa saarialueilla, eristyneillä alueilla, syrjäseutualueilla ja erittäin syrjäisillä alueilla, sekä maakaasuverkostojen kehittäminen näillä alueilla:
- Yhdistynyt kuningaskunta (Pohjois-Irlanti)
  - Irlanti
  - Espanja
  - Portugali
  - Kreikka
  - Ruotsi
  - Tanska
  - Italia (Sardinia)
  - Ranska (Korsika)
  - Kypros
  - Malta
  - Ranskan, Espanjan ja Portugalin erittäin syrjäiset alueet

7. Maakaasuyhteyksien kehittäminen, jotta täytettäisiin sisämarkkinoiden tarpeet tai parannettaisiin toimitusvarmuutta, erillisten maakaasu- ja olefiinikaasuverkostojen liittäminen mukaan luettuna:
- Irlanti — Yhdistynyt kuningaskunta
  - Ranska — Espanja
  - Ranska — Sveitsi
  - Portugali — Espanja
  - Itävalta — Saksa
  - Itävalta — Unkari
  - Itävalta — Unkari — Slovakia — Puola
  - Puola — Tšekki
  - Slovakia — Tšekki — Saksa — Itävalta
  - Itävalta — Italia
  - Kreikka — Balkanin maat
  - Itävalta — Unkari — Romania — Bulgaria — Kreikka — Turkki
  - Ranska — Italia
  - Kreikka — Italia
  - Itävalta — Tšekki
  - Saksa — Tšekki — Itävalta — Italia
  - Itävalta — Slovenia — Kroatia
  - Unkari — Kroatia
  - Unkari — Romania
  - Unkari — Slovakia
  - Unkari — Ukraina
  - Slovenia — Balkanin maat
  - Belgia — Alankomaat — Saksa
  - Yhdistynyt kuningaskunta — Alankomaat — Saksa
  - Saksa — Puola
  - Tanska — Yhdistynyt kuningaskunta
  - Tanska — Saksa — Ruotsi
  - Tanska — Alankomaat
8. Nesteytetyn maakaasun vastaanottokapasiteetin ja maakaasun varastointikapasiteetin lisääminen kysynnän tyydyttämiseksi, kaasuntoimitusjärjestelmien valvomiseksi ja maakaasun hankintalähteiden ja toimitusreittien monipuolistamiseksi:
- Kaikki jäsenvaltiot
9. Maakaasun siirtokapasiteetin (toimitusputkistojen) lisääminen kysynnän tyydyttämiseksi sekä maakaasun sisäisten ja ulkoisten hankintalähteiden ja toimitusreittien monipuolistamiseksi:
- Pohjoinen kaasuverkosto: Norja — Tanska — Saksa — Ruotsi — Suomi — Venäjä — Baltian maat — Puola
  - Algeria — Espanja — Ranska
  - Venäjä — Ukraina — EU
  - Venäjä — Valko-Venäjä — Ukraina — EU
  - Venäjä — Valko-Venäjä — EU
  - Venäjä — Itämeri — Saksa
  - Venäjä — Baltian maat — Puola — Saksa
  - Saksa — Tšekki — Puola — Saksa — muut jäsenvaltiot
  - Libya — Italia
  - Tunisia — Libya — Italia
  - Kaspianmeren maat — EU

- Venäjä — Ukraina — Moldavia — Romania — Bulgaria — Kreikka — Slovenia — muut Balkanin maat
  - Venäjä — Ukraina — Slovakia — Unkari — Slovenia — Italia
  - Alankomaat — Saksa — Sveitsi — Italia
  - Belgia — Ranska — Sveitsi — Italia
  - Tanska — Ruotsi — Puola
  - Norja — Venäjä — EU
  - Irlanti
  - Algeria — Italia — Ranska
  - Algeria — Tunisia — Italia
  - Lähi-itä — itäisen Välimeren kaasurengas — EU
  - Winkselen (BE) sekoituslaitos pohjoinen–etelä-akselilla (kaasun sekoittaminen tyypeen)
  - kapasiteetin lisääminen itä–länsi-akselilla: Zeebrugge (BE) — Eynatten (BE)
10. Toimet, joilla parannetaan yhteenliitettyjen maakaasuverkostojen toimintaa sisämarkkinoilla ja kauttakulkumaissa, ja erityisesti toimet, joilla pyritään määrittämään pullonkaulat ja puuttuvat yhteydet, kehittämään ratkaisuja ylikuormitusongelmaan sekä mukauttamaan maakaasuverkostoihin liittyviä ennustemenetelmiä ja verkostojen tehokkaita ja turvallisia käyttömenetelmiä.
- Erityisesti maakaasuverkostojen rajat ylittävien pullonkaulojen ja puuttuvien yhteyksien määrittäminen.
  - Ratkaisujen kehittäminen maakaasuvirtojen hallintaan, jotta voidaan hoitaa kaasuverkostojen ylikuormitusongelmat.
  - Maakaasuverkostoja koskevien ennustemenetelmien ja verkostojen käyttömenetelmien mukauttaminen sisämarkkinoiden toiminnan edellyttämällä tavalla.
  - Maakaasuverkostojen yleisen suorituskyvyn, turvallisuuden ja varmuuden parantaminen kauttakulkumaissa.
11. Olefiinikaasujen siirtokapasiteetin kehittäminen ja integrointi sisämarkkinoiden kysynnän tyydyttämiseksi:
- Kaikki jäsenvaltiot
-

LIITE III

EUROOPAN LAAJUISET ENERGIAVERKOSTOT

Liitteessä II esitettyjen perusteiden mukaisesti määritetyt yhteistä etua koskevat hankkeet ja niiden eritelmät

SÄHKÖVERKOSTOT

1. *Sähköverkostojen kehittäminen eristyksissä olevilla alueilla*
  - 1.1. Merenalainen kaapeli Irlanti — Wales (UK)
  - 1.2. Etelä-Kykladien (EL) liittäminen (yhteenliitettyyn verkostoon)
  - 1.3. Faialin, Picon ja São Jorgen saarten (Azorit, PT) välinen 30 kV:n vedenalainen yhteys
  - 1.4. Terceiran, Faialin ja S. Miguelin (Azorit, PT) kantaverkon yhdistäminen
  - 1.5. Madeiran (PT) kantaverkon yhdistäminen ja vahvistaminen
  - 1.6. Merenalainen kaapeli Sardinia (IT) — Italian mannermaa
  - 1.7. Vedenalainen kaapeli Korsika (FR) — Italia
  - 1.8. Yhteys Italian mannermaa — Sisilia (IT): Sorgente (IT) — Rizziconi (IT) -yhteyden kaksinkertaistaminen
  - 1.9. Baleaarien saariryhmän ja Kanariansaarten (ES) uudet yhteydet
2. *Jäsenvaltioiden välisten sähköverkostoyhteyksien kehittäminen*
  - 2.1. Moulaine (FR) — Aubange (BE) -linja
  - 2.2. Avelin (FR) — Avelgem (BE) -linja
  - 2.3. Saksan ja Belgian välinen yhteys
  - 2.4. Vigy (FR) — Marlenheim (FR) -linja
  - 2.5. Vigy (FR) — Uchtelfangen (DE) -linja
  - 2.6. La Prazin (FR) vaihemuuntaja
  - 2.7. Kapasiteetin lisääminen Ranskan ja Italian välisten nykyisten yhteyksien avulla
  - 2.8. Ranskan ja Italian välinen uusi yhteys
  - 2.9. Uusi Ranskan ja Espanjan välinen yhteys Pyreneiden halki
  - 2.10. Ranskan ja Espanjan välinen Pyreneiden itäosan yhteys
  - 2.11. Pohjois-Portugalin ja Luoteis-Espanjan väliset yhteydet
  - 2.12. Sines (PT) — Alqueva (PT) — Balboa (ES) -linja
  - 2.13. Etelä-Portugalin ja Lounais-Espanjan välinen yhteys
  - 2.14. Valdigem (PT) — Douro Internacional (PT) — Aldeadávila (ES) -linja ja Douro Internacionalin laitos
  - 2.15. Suomen ja Ruotsin väliset Pohjanlahden pohjoispuolen yhteydet ja Suomen ja Ruotsin välinen merenalainen Fennoscan-kaapeli
  - 2.16. Lienz (AT) — Cordignano (IT) -linja
  - 2.17. Somplago (IT) — Würmbach (AT) -yhteys
  - 2.18. Itävalta — Italia (Thaur-Brixen) -yhteys Brennerin rautatietunnelin kautta
  - 2.19. Irlannin ja Pohjois-Irlannin välinen yhteys
  - 2.20. St. Peter (AT) — Isar (DE) -linja
  - 2.21. Kaakkois-Englannin ja Alankomaiden keskiosan välinen merenalainen kaapeli
  - 2.22. Tanskan ja Saksan välisten yhteyksien vahvistaminen, esim. Kasso — Hampuri -linja

- 2.23. Tanskan ja Ruotsin välisten yhteyksien vahvistaminen
- 2.24. Uusi yhteys Slovenian ja Unkarin välillä: Cirkovce (SI) — Hévíz (HU)
- 2.25. Sajóvánka (HU) — Rimavská Sobota (SK)
- 2.26. Moldava (SK) — Sajóvánka (HU)
- 2.27. Stupava (SK) — Wienin kaakkoisosat (AT)
- 2.28. Puola — Saksa -linja (Neuenhagen (DE) — Veirraden (DE) — Krajnik (PL) -linja)
- 2.29. Puola — Liettua -yhteys (Elk — Alytus)
- 2.30. Suomen ja Viron välinen merenalainen kaapeliyhteys
- 2.31. Joustavien vaihtovirransiirtojärjestelmien asennus Italian ja Slovenian välillä
- 2.32. Uudet yhteydet UCTE- ja CENTREL-verkoston välillä
- 2.33. Dürnrrohr (AT) — Slavetice (CZ)
- 2.34. Merenalainen sähköyhteys Malta (MT) — Sisilia (IT)
- 2.35. Uudet Italian ja Slovenian väliset yhteydet
- 2.36. Udine Ovest (IT) — Okroglo (SI) -linja
3. *Jäsenvaltioiden sisäisten sähköverkostoyhteyksien kehittäminen*
  - 3.1. Yhteydet Tanskan itä-länsi-akselilla: Tanskan läntisen verkon (UCTE) ja itäisen verkon (NORDEL) liittäminen
  - 3.2. Yhteydet Tanskan pohjoinen-etelä-akselilla
  - 3.3. Uudet yhteydet Pohjois-Ranskassa
  - 3.4. Uudet yhteydet Lounais-Ranskassa
  - 3.5. Trino Vercellese (IT) — Lacchiarella (IT) -linja
  - 3.6. Turbigio (IT) — Rho (IT) — Bovisio (IT) -linja
  - 3.7. Voghera (IT) — La Casella (IT) -linja
  - 3.8. S. Fiorano (IT) — Nave (IT) — Gorlago (IT) -linja
  - 3.9. Venetsia Nord (IT) — Cordignano (IT) -linja
  - 3.10. Redipuglia (IT) — Udine Ovest (IT) -linja
  - 3.11. Uudet yhteydet Italian itä-länsi-akselilla
  - 3.12. Tavarnuzze (IT) — Casallina (IT) -linja
  - 3.13. Tavarnuzze (IT) — Santa Barbara (IT) -linja
  - 3.14. Rizziconi (IT) — Feroletto (IT) — Laino (IT) -linja
  - 3.15. Uudet yhteydet Italian pohjoinen-etelä-akselilla
  - 3.16. Italian verkostoon tehtävät muutokset uusiutuvien energialähteiden liittämisen helpottamiseksi
  - 3.17. Italian uudet tuulivoimayhteydet
  - 3.18. Uudet yhteydet Espanjan pohjoisakselilla
  - 3.19. Uudet yhteydet Espanjan Välimeri-akselilla
  - 3.20. Uudet yhteydet Galicia (ES) — Keski-Espanja (ES) -akselilla
  - 3.21. Uudet yhteydet Keski-Espanja (ES) — Aragonia (ES) -akselilla
  - 3.22. Uudet yhteydet Aragonia (ES) — Levante (ES) -akselilla
  - 3.23. Uudet yhteydet Espanjan etelä-keskusta-akselilla (ES)
  - 3.24. Uudet yhteydet Espanjan itä-keskusta-akselilla (ES)

- 3.25. Uudet yhteydet Andalusiassa (ES)
- 3.26. Pedralva (PT) — Riba d'Ave (PT) -linja ja Pedralvan laitos
- 3.27. Recarei (PT) — Valdigem (PT) -linja
- 3.28. Picote (PT) — Pocinho (PT) -linja (parannus)
- 3.29. Nykyiseen Pego (PT) — Cedillo (ES) / Falagueira (PT) -linjaan ja Falagueiran laitokseen tehtävät muutokset
- 3.30. Pego (PT) — Batalha (PT) -linja ja Batalhan laitos
- 3.31. Sines (PT) — Ferreira do Alentejo (PT) I -linja (PT) (parannus)
- 3.32. Portugalin uudet tuulivoimayhteydet
- 3.33. Pereiros (PT) — Zêzere (PT) — Santarém (PT) -linja ja Zêzeren laitos
- 3.34. Batalha (PT) — Rio Maior (PT) I ja II -linjat (parannus)
- 3.35. Carrapatelo (PT) — Mourisca (PT) -linja (parannus)
- 3.36. Valdigem (PT) — Viseu (PT) — Anadia (PT) -linja
- 3.37. Nykyisen Rio Maior (PT) — Palmela (PT) -linjan poikkeama Ribatejoon (PT) ja Ribatejon laitos
- 3.38. Tessalonikin (EL), Lamian (EL) ja Patran (EL) sähköasemat ja yhdyslinjat
- 3.39. Evian (EL), Lakonian (EL) ja Traakian (EL) alueiden yhteydet
- 3.40. Kreikan mannermaan syrjäisten alueiden olemassa olevien yhteyksien vahvistaminen
- 3.41. Tynagh (IE) — Cashla (IE) -linja
- 3.42. Flagford (IE) — East Sligo (IE) -linja
- 3.43. Espanjan koillis- ja länsiosan yhteydet, erityisesti tuulivoimaloiden liittämiseksi verkostoon
- 3.44. Yhteydet Baskimaassa (ES), Aragoniassa (ES) ja Navarrassa (ES)
- 3.45. Yhteydet Galiciassa (ES)
- 3.46. Keski-Ruotsin yhteydet
- 3.47. Etelä-Ruotsin yhteydet
- 3.48. Hampuri (DE) — Schwerinin alue (DE) -linja
- 3.49. Hallen/Saalen (DE) alue — Schweinfurtin (DE) alue -linja
- 3.50. Uudet tuulivoimayhteydet Saksan rannikolla ja rannikon ulkopuolella
- 3.51. 380 kV:n verkon parantaminen Saksassa rannikon ulkopuolella sijaitsevien tuulimyllypuistojen yhteyksiä varten
- 3.52. Pohjois-Irlannin sisäiset yhteydet, jotka liittyvät Pohjois-Irlannin ja Irlannin verkostojen välisiin yhteyksiin
- 3.53. Yhdistyneen kuningaskunnan luoteisosan yhteydet
- 3.54. Skotlannin ja Englannin yhteydet ja uusiutuvien energialähteiden laajempi käyttö sähköntuotannossa
- 3.55. Uudet tuulivoimayhteydet Belgian rannikolla, mukaan luettuna 380 kV:n verkon parantaminen
- 3.56. Borssele ala-asema (NL)
- 3.57. Reaktiivisen tehon korvauslaitteiston käyttöönotto (NL)
- 3.58. Vaiheensiirtimien ja/tai kondensaattoriparistojen asentaminen Belgiassa
- 3.59. 380 kV:n verkon parantaminen Belgiassa tuontikapasiteetin lisäämiseksi
- 3.60. St. Peter (AT) — Tauern (AT) -linja
- 3.61. Süd-Burgenland (AT) — Kainachtal (AT) -linja
- 3.62. Dunowo (PL) — Żydowo (PL) — Krzewina (PL) — Plewiska (PL)

- 3.63. Pątnów (PL) — Grudziądz (PL)
- 3.64. Ostrów (PL) — Plewiska (PL)
- 3.65. Ostrów (PL) — Trębaczew (Rogowiec) (PL)
- 3.66. Plewiska (PL) — Pątnów (PL)
- 3.67. Tarnów (PL) — Krosno (PL)
- 3.68. Elk (PL) — Olsztyn Matki (PL)
- 3.69. Elk (PL) — Narew (PL)
- 3.70. Mikułowa (PL) — Świebodzice — Dobrzeń (Groszowice) (PL)
- 3.71. Pątnów (PL) — Sachaczew (PL) — Varsova (PL)
- 3.72. Krsko (SI) — Bericevo (SI)
- 3.73. Slovenian virransiirtojärjestelmän parantaminen 220 kV:stä 400 kV:hen
- 3.74. Medzibrod (SK) — Liptovská Mara (SK)
- 3.75. Lemešany (SK) — Moldava (SK)
- 3.76. Lemešany (SK) — Velké Kapušany (SK)
- 3.77. Gabčíkovo (SK) — Velký Ďur (SK)
- 3.78. Yhteydet Pohjois-Ruotsissa
- 3.79. Saarenmaan (EE) jännitteen muuttaminen 110 kV:ksi
- 3.80. Tarton (EE) energiahuollon parantaminen
- 3.81. Viron ala-aseman (EE) uudistus (330 kV)
- 3.82. Kiisan (EE), Püssin (EE) ja Viljandin (EE) ala-aseman uudistus (110 kV)
- 3.83. Nošovice (CZ) — Prosenice (CZ): 400 kV:n linjan uudelleenrakentaminen 400 kV:n kaksoisvirtapiiriseksi linjaksi
- 3.84. Krasíkov (CZ) — Horní Životice (CZ): uusi 400 kV -linja
- 3.85. Uudet tuulivoimayhteydet Maltassa (MT)

4. *Sähköverkostoyhteyksien kehittäminen yhteisön ulkopuolisten maiden kanssa*
  - 4.1. Uusi yhteenliitântä Italia — Sveitsi
  - 4.2. Filippi (EL) — Maritsa 3 (Bulgaria) -linja
  - 4.3. Amintaio (EL) — Bitola (entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia) -linja
  - 4.4. Kardia (EL) — Elbasan (Albania) -linja
  - 4.5. Elbasan (Albania) — Podgorica (Montenegro) -linja
  - 4.6. Mostarin (Bosnia ja Hertsegovina) ala-asema ja yhdyslinjat
  - 4.7. Ernestinonon (Kroatia) ala-asema ja yhdyslinjat
  - 4.8. Uudet yhteydet Kreikan sekä Albanian, Bulgarian ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian välillä
  - 4.9. Filippi (EL) — Hamidabad (TR) -linja
  - 4.10. Koillis-Itä-Englannin ja Norjan eteläosan välinen merenalainen kaapeli
  - 4.11. Eemshaven (NL) — Feda (NO) -yhteys
  - 4.12. Etelä-Espanjan ja Marokon välinen merenalainen kaapeli (olemassa olevan yhteyden vahvistaminen)
  - 4.13. Itämeren reuna-alueen yhteydet (Baltic Electricity Ring): Saksa — Puola — Venäjä — Viro — Latvia — Liettua — Ruotsi — Suomi — Tanska — Valko-Venäjä
  - 4.14. Etelä-Suomi — Venäjä -yhteydet

- 4.15. Uudet yhteydet Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan välillä
  - 4.16. Uudet yhteydet Keski-Ruotsin ja Keski-Norjan välillä
  - 4.17. Borgvik (SE) — Hoesle (NO) — Osloon alue (NO) -linja
  - 4.18. UCTE- ja/tai CENTREL-verkon ja Balkanin maiden väliset uudet yhteydet
  - 4.19. UCTE-verkon ja Valko-Venäjän, Venäjän ja Ukrainan väliset yhteydet ja liitoskohta, mukaan luettuna aiemmin Itävallan ja Unkarin, Itävallan ja Tšekin sekä Saksan ja Tšekin välillä toimineiden HVDC-muuntoasemien uudelleensijoitus
  - 4.20. Mustanmeren reuna-alueen yhteydet (Black Sea Electricity Ring): Venäjä — Ukraina — Romania — Bulgaria — Turkki — Georgia
  - 4.21. Mustanmeren alueen uudet yhteydet, jotta UCTE-verkosto toimisi yhdessä asianomaisten maiden verkostojen kanssa
  - 4.22. Välimeren reuna-alueen uudet yhteydet (Mediterranean Electricity Ring): Ranska — Espanja — Marokko — Algeria — Tunisia — Libya — Egypti — Lähi-idän maat — Turkki — Kreikka — Italia
  - 4.23. Etelä-Espanjan ja Luoteis-Algerian välinen merenalainen kaapeli
  - 4.24. Italian ja Pohjois-Afrikan (Algeria, Tunisia, Libya) välinen merenalainen kaapeli
  - 4.25. Tunisian ja Italian välinen sähköverkostoyhteys
  - 4.26. Barentsinmeren alueen uudet yhteydet
  - 4.27. Tanskan ja Norjan välisten verkostoyhteyksien parantaminen
  - 4.28. Obermoorweiler (DE) — Meiningen (AT) — Bonaduz (CH): kapasiteetin lisääminen edelleen
  - 4.29. Békéscsaba (HU) — Oradea (RO)
  - 4.30. Pécs (HU) — Sombor (Serbia ja Montenegro)
  - 4.31. Pécs (HU) — Ernestinovo (HR)
  - 4.32. Velké Kapušany (SK) — Ukrainan raja
  - 4.33. Andráll (ES) — Encamp (AND): kapasiteetin lisääminen 220 kV:iin
  - 4.34. Espanja — Andorra — Ranska: yhteyksien parantaminen
5. *Toimet, joilla parannetaan yhteenliitettyjen sähköverkostojen toimintaa sisämarkkinoilla*
(Eritelmiä ei ole vielä määritelty.)

KAASUVERKOT

6. *Maakaasun käyttöönotto uusilla alueilla*
- 6.1. Kaasuverkon rakentaminen Belfastista Pohjois-Irlannin luoteisaluetta (UK) kohti ja tarvittaessa Irlannin länsirannikolle
- 6.2. Nesteytetyn maakaasun terminaali Teneriffan Santa Cruzissa, Kanarian saaret (ES)
- 6.3. Nesteytetyn maakaasun terminaali Gran Canarian las Palmasissa (ES)
- 6.4. Nesteytetyn maakaasun terminaali Madeiralla (PT)
- 6.5. Kaasuverkon kehittäminen Ruotsissa
- 6.6. Baleaarien saariryhmän (ES) ja Manner-Espanjan välinen yhteys
- 6.7. Korkeapainehaara Traakiaan (EL)
- 6.8. Korkeapainehaara Korinttiin (EL)
- 6.9. Korkeapainehaara Luoteis-Kreikkaan (EL)
- 6.10. Lollandin (DK) ja Falsterin saarten (DK) yhteys
- 6.11. Nesteytetyn maakaasun terminaali Kyproksen saarella, Vasilikosin energialaitos

- 6.12. Yhteys Vasilikosin (CY) nesteytetyn maakaasun terminaalin ja Moni-voimalan (CY) välillä
- 6.13. Nesteytetyn maakaasun terminaali Kreetan saarella (EL)
- 6.14. Korkeapainehaara Patraasiin (EL)
- 6.15. Nesteytetyn maakaasun terminaali Maltassa
7. *Maakaasuyhteyksien kehittäminen, jotta täytettäisiin sisämarkkinoiden tarpeet tai parannettaisiin toimitusvarmuutta, erillisten maakaasuverkostojen liittäminen mukaan luettuna*
- 7.1. Yksi uusi kaasuyhdysputki Irlannin ja Skotlannin välille
- 7.2. Pohjoinen–eteläyhteys, mukaan lukien Dublin–Belfast-putki
- 7.3. Lacq (FR) — Calahorra (ES) -kaasujohdon kompressointiasema
- 7.4. Lussagnet (FR) — Bilbao (ES) -kaasuputki
- 7.5. Perpignan (FR) — Barcelona (ES) -kaasuputki
- 7.6. Niiden kaasuputkien siirtokapasiteetin lisääminen, jotka tuovat kaasua Portugaliin Etelä-Espanjan kautta ja Galiciaan ja Asturiasiin Portugalin kautta
- 7.7. Puchkirchen (AT) — Burghausen (DE) -kaasuputki
- 7.8. Andorf (AT) — Simbach (DE) -kaasuputki
- 7.9. Wiener Neustadt (AT) — Sopron (HU) -kaasuputki
- 7.10. Bad Leonfelden (AT) — Linz (AT) -kaasuputki
- 7.11. Luoteis-Kreikka — Elbasan (AL) -kaasuputki.
- 7.12. Kreikka — Italia -yhdysputki
- 7.13. Pääkaasuputken kompressointiasema Kreikassa
- 7.14. Itävallan ja Tšekin verkostojen liittäminen toisiinsa
- 7.15. Kaasunsiirtoväylä Kaakkois-Euroopassa Kreikan, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian, Serbia ja Montenegron, Bosnia ja Hertsegovinan, Kroatian, Slovenian ja Itävallan kautta
- 7.16. Kaasunsiirtoväylä Itävallan ja Turkin välillä Unkarin, Romanian ja Bulgarian kautta
- 7.17. Yhdysjohdot Yhdistyneen kuningaskunnan, Alankomaiden ja Saksan välillä, jotka yhdistävät Luoteis-Euroopan tärkeimmät kaasukentät ja markkinat
- 7.18. Koillis-Saksan (Berliinin alue) ja Luoteis-Puolan (Szczecin alue) välinen yhteys ja Schmölln — Lubmin -haara (DE, Greifswaldin alue)
- 7.19. Cieszyn (PL) — Ostrava (CZ) -kaasuputki
- 7.20. Görlitz (DE) — Zgorzelec (PL) -linjan jatkaminen ja maakaasuverkostojen yhteenliittäminen
- 7.21. Bernau (DE) — Szczecin (PL) -linjan jatkaminen
- 7.22. Pohjanmeren offshore-laitosten yhteenliittäminen tai Tanskan offshore-laitosten liittäminen Yhdistyneen kuningaskunnan onshore-laitoksiin
- 7.23. Siirtokapasiteetin lisääminen Ranskan ja Italian välillä
- 7.24. Itämeren alueen kaasuyhdysputki Tanskan, Saksan ja Ruotsin välillä
- 7.25. Winkselen (BE) sekoituslaitos pohjoinen–etelä-akselilla
- 7.26. Zeebrugge (BE) — Eynatten (BE) -yhteyden kapasiteetin lisääminen
- 7.27. Kapasiteetin lisääminen pohjoinen–länsi-akselilla: Zelzate (BE) — Zeebrugge (BE)
- 7.28. Tanskan ja Alankomaat yhteen liittävän sekä Pohjanmeren nykyiset tuotantolaitokset yhdistävän kaasujohdon rakentaminen

8. *Nesteytetyn maakaasun vastaanottokapasiteetin ja maakaasun varastointikapasiteetin lisääminen*
- 8.1. Nesteytetyn maakaasun terminaali Le Verdon-sur-merissä (FR, uusi terminaali) ja kaasuputki Lussagnet'n (FR) varastoon
- 8.2. Nesteytetyn maakaasun terminaali Fos-sur-merissä (FR)
- 8.3. Nesteytetyn maakaasun terminaali Huelvassa (ES), vanhan terminaalin laajennus
- 8.4. Nesteytetyn maakaasun terminaali Cartagenassa (ES), vanhan terminaalin laajennus
- 8.5. Nesteytetyn maakaasun terminaali Galiciassa (ES), uusi terminaali
- 8.6. Nesteytetyn maakaasun terminaali Bilbaossa (ES), uusi terminaali
- 8.7. Nesteytetyn maakaasun terminaali Valencian alueella (ES), uusi terminaali
- 8.8. Nesteytetyn maakaasun terminaali Barcelonassa (ES), vanhan terminaalin laajennus
- 8.9. Nesteytetyn maakaasun terminaali Sinesissä (PT), uusi terminaali
- 8.10. Nesteytetyn maakaasun terminaali Revithoussassa (EL), vanhan terminaalin laajennus
- 8.11. Nesteytetyn maakaasun terminaali Adrianmeren pohjoisrannikolla (IT)
- 8.12. Nesteytetyn maakaasun offshore-terminaali Adrianmeren pohjoisosassa (IT)
- 8.13. Nesteytetyn maakaasun terminaali Adrianmeren etelärannikolla (IT)
- 8.14. Nesteytetyn maakaasun terminaali Joonianmeren rannikolla (IT)
- 8.15. Nesteytetyn maakaasun terminaali Tyrrhenanmeren rannikolla (IT)
- 8.16. Nesteytetyn maakaasun terminaali Ligurianmeren rannikolla (IT)
- 8.17. Nesteytetyn maakaasun terminaali Zeebrugge (BE, kapasiteetin lisäyksen toinen vaihe)
- 8.18. Nesteytetyn maakaasun terminaali Isle of Grainilla, Kentissä (UK)
- 8.19. Nesteytetyn maakaasun toisen terminaalin rakentaminen Manner-Kreikassa
- 8.20. Maanalaisten kaasun varastointilaitosten kehittäminen Irlannissa
- 8.21. Varasto Etelä-Kavalassa (EL), ehtyneen offshore-kaasukentän muuntaminen
- 8.22. Varasto Lussagnet'ssa (FR), vanhan laitoksen laajennus
- 8.23. Varasto Pecoradessa (FR), ehtyneen öljykentän muuntaminen
- 8.24. Varasto Elsassin alueella (FR), kehittäminen suolamuodostumiin
- 8.25. Varasto Keski-Ranskan alueella (FR), pohjaveden pinnan kehittäminen
- 8.26. Espanjan (uudet) varastot pohjoinen–etelä-akselilla: Kantabriassa, Aragoniassa, Kastilia Leónissa, Kastilia La Manchassa ja Andalusiassa
- 8.27. Espanjan (uudet) varastot Välimeri-akselilla: Kataloniassa, Valenciassa ja Murciassa
- 8.28. Varasto Carriçossa (PT), uusi
- 8.29. Varasto Loenhoutissa (BE), vanhan laitoksen laajennus
- 8.30. Varasto Stenlillessä (DK) ja Lille Torupissa (DK), vanhan laitoksen laajennus
- 8.31. Varasto Tønderissa (DK), uusi laitos
- 8.32. Varasto Puchkirchenissä (AT), vanhan laitoksen laajennus, johon kuuluu kaasuputki Penta West -verkostoon Andorfin (AT) lähellä
- 8.33. Varasto Baumgartenissa (AT), uusi
- 8.34. Varasto Haidachissa (AT), uusi, johon kuuluu kaasuputki Euroopan kaasurunkoverkostoon
- 8.35. Maanalaisten kaasun varastointilaitosten rakentaminen Italiassa

- 8.36. Varasto Wierchowicessa (PL), olemassa olevan laitoksen laajentaminen
- 8.37. Varasto Kossakowossa (PL), maanalaisen varaston perustaminen
- 8.38. Malta (MT) — Sisilia (IT) -kaasuputki
- 8.39. Varasto Liettuassa (uusi)
9. *Kaasunsiirtokapasiteetin (kaasunjakeluverkot) lisääminen*
- 9.1. Yhteyksien luominen ja kehittäminen, pohjoinen kaasuverkosto: Norja — Tanska — Saksa — Ruotsi — Suomi — Venäjä — Baltian maat — Puola
- 9.2. Keski-Pohjolan kaasuputki: Norja, Ruotsi, Suomi
- 9.3. Pohjois-Euroopan kaasuputki: Venäjä, Itämeri, Saksa
- 9.4. Kaasuputki Venäjältä Saksaan Latvian, Liettuan ja Puolan kautta, mukaan luettuna maanalaisten kaasun varastointilaitosten rakentaminen Latviaan, (Amber-hanke)
- 9.5. Suomen ja Viron välinen kaasuputki
- 9.6. Uusien kaasuputkien rakentaminen Algeriasta Espanjaan ja Ranskaan sekä siihen liittyvä kapasiteetin lisääminen näiden maiden sisäisissä kaasuverkoissa
- 9.7. Algeria — Marokko — Espanja -johdon (Córdobaan asti) siirtokapasiteetin lisäys
- 9.8. Córdoba (ES) — Ciudad Real (ES) -kaasuputki
- 9.9. Ciudad Real (ES) — Madrid (ES) -kaasuputki
- 9.10. Ciudad Realin (ES) ja Välimeren rannikon (ES) välinen kaasuputki
- 9.11. Haarat Kastilia La Manchassa (ES)
- 9.12. Laajennus Luoteis-Espanjan suuntaan
- 9.13. Algerian ja Espanjan välinen merenalainen kaasuputki ja yhdysjohdot Ranskaan
- 9.14. Siirtokapasiteetin lisäys Venäjän kaasukentiltä Euroopan unioniin Ukrainan, Slovakian ja Tšekin kautta
- 9.15. Siirtokapasiteetin lisäys Venäjän kaasukentiltä Euroopan unioniin Valko-Venäjän ja Puolan kautta
- 9.16. Jamal — Eurooppa II -maakaasuputki
- 9.17. Yagal Sud -kaasuputki (Saksaan, Ranskaan ja Sveitsiin johtavan STEGAL-johdon välillä)
- 9.18. SUDAL East -kaasuputki (MIDAL-johdon välillä lähellä Itävallassa sijaitsevan PENTA-johdon Heppenheim — Burghausenin liitoskohtaa)
- 9.19. STEGAL-kaasujohdon siirtokapasiteetin lisääminen lisäkaasun siirtämiseksi Tšekin ja Saksan rajalta sekä Puolan ja Saksan rajalta Saksan kautta muihin jäsenvaltioihin
- 9.20. Kaasuputki Libyan kaasukentiltä Italiaan
- 9.21. Kaasuputki Kaspianmeren maiden kaasukentiltä Euroopan unioniin
- 9.22. Kreikka — Turkki -kaasuputki
- 9.23. Siirtokapasiteetin lisäys Venäjän kaasukentiltä Kreikkaan ja muihin Balkanin maihin Ukrainan, Moldavian, Romanian ja Bulgarian kautta
- 9.24. St. Zagora (BG) — Ihtiman (BG) -kaasuputki
- 9.25. Trans Adriatic -putki — Italian ja Kaakkois-Euroopan energiamarkkinat yhdistävä maakaasuputki Kaspianmeren alueelta, Venäjältä tai Lähi-idästä tuotavan maakaasun kuljettamista varten
- 9.26. Yhdysjohdot Saksan, Tšekin, Itävallan ja Italian kaasuverkoston välille
- 9.27. Kaasuputki Venäjän kaasukentiltä Italiaan Ukrainan, Slovakian, Unkarin ja Slovenian kautta

- 9.28. Alankomaista Saksan kautta Italiaan kulkevan TENP-kaasujohdon siirtokapasiteetin lisääminen
  - 9.29. Taisnieres (FR) — Oltingue (CH) -kaasuputki
  - 9.30. Kaasuputki Tanskasta Puolaan, mahdollisesti Ruotsin kautta
  - 9.31. Nybro (DK) — Dragør (DK) -kaasuputki, mukaan lukien yhdysputki Stenlillen varastoon (DK)
  - 9.32. Kaasuverkosto Barentsinmeren kentiltä Euroopan unioniin Ruotsin ja Suomen kautta
  - 9.33. Corribin kentältä (IE, offshore) lähtevä kaasuputki
  - 9.34. Kaasuputki Algerian kaasukentiltä Italiaan Sardinian kautta, haara Korsikaan
  - 9.35. Kaasuverkosto Lähi- ja Keski-idän kaasukentiltä Euroopan unioniin
  - 9.36. Kaasuputki Norjasta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan
  - 9.37. Pécs (HU) — Kroatia -yhteys
  - 9.38. Szeged (HU) — Oradea (RO) -yhteys
  - 9.39. Vecsés (HU) — Slovakia -yhteys
  - 9.40. Beregdaróc (HU) — Ukraina -linjan kapasiteetin lisäys
  10. *Toimet, joilla parannetaan yhteenliitettyjen kaasuverkostojen toimintaa sisämarkkinoilla*
(Ei vielä eritelmiä.)
-